Minister
Rozwoju i Technologii

Znak pisma: DM-VI.054.1.2024
Warszawa, 22 lipca 2024 r.

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu RP

Dotyczy: Odpowiedź na oświadczenie senatorskie Pani Senator Anny Górskiej znak: BPS/043-13-272-MKiS/24, złożone 18 czerwca 2024 r. dotyczące ułatwienia procesu termomodernizacji budynków zabytkowych

Szanowna Pani Marszałek,

MRiT dostrzega wskazane przez Panią Senator wyzwania oraz ich złożoność. Proces termomodernizacji budynków zabytkowych jest skomplikowany, wymaga interdyscyplinarnej współpracy i nierozłącznie związany jest z dylematem zapewnienia jak najwyższego komfortu mieszkańcom przy równoczesnym zachowaniu wartości historycznej budynku, który zamieszkują.

Specyfika prac termomodernizacyjnych przeprowadzanych dla budynków zabytkowych jest połączeniem: a) kwestii finansowych związanych z wysokim kosztem materiałów potrzebnych do przeprowadzenia przedsięwzięcia, b) wiedzy eksperckiej, która ze względu na wysoki poziom specjalizacji, również jest kosztem dla inwestora oraz c) ograniczeń konserwatorskich które ze względu na charakterystykę funkcji są często indywidualną decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, d) braku spójnych, powszechnie dostępnych standardów określonych ustawowo dla prac rewitalizacyjnych, konserwatorskich, renowacyjnych, modernizacyjnych, czy termomodernizacyjnych.

Pomimo wskazanych ograniczeń, w wielu przypadkach możliwe jest jednak zastosowanie szeregu rozwiązań służących poprawie efektywności energetycznej oraz obniżeniu emisyjności budynków, takich jak: 1) instalacja tradycyjnych elementów dekoracyjnych mających pozytywny wpływ na straty energetyczne szczególnie w miejscach mostków cieplnych (okna, drzwi) tj. okiennice, kotary, 2) wymiana źródła energii, wymiana oświetlenia, 3) naprawa, ulepszenie lub wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, 4) wymiana oszklenia na energooszczędne, 5) docieplenie stropów, czy 6) osuszenie ścian oraz nałożenie naturalnych tynków z lepszymi współczynnikiem przepuszczalności ciepła. Te stosunkowo drobne i nieinwazyjne rozwiązania, zgodne z globalnie akceptowanymi standardami konserwatorskimi oferują połączenie działań na rzecz ochrony wartości materialnej budynków zabytkowych, równocześnie pozwalając na poprawę charakterystyki energetycznej.

Pragniemy zwrócić Pani uwagę na istniejące i od 2008 roku działające instrumenty wsparcia oferowane przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii dedykowane termomodernizacji, w tym także budynków zabytkowych. Taką formą wsparcia jest przede

+48 222 500 123
kancelaria@mrit.gov.pl
gov.pl/rozwoj-technologia

Pl. Trzech Krzyży 3/5
00-507 Warszawa
Ministerstwo
Rozwoju i Technologii

wszystkim program TERMO, w ramach którego dostępne są różnorodne instrumenty wsparcia inwestycji polegających na termomodernizacji, remontach oraz montażu instalacji odnawialnych źródeł energii w budynkach – co do zasady – wielorodzinnych. Realizowane działania prowadzą m.in. do poprawy efektywności energetycznej budynków, obniżenia rachunków za utrzymanie nieruchomości, zmniejszenia zapotrzebowania na paliwa kopalne oraz poprawy estetyki i stanu technicznego budynków. Dostępne w ramach programu TERMO narzędzia wsparcia regulowane są przepisami ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. z 2023 r. poz. 2496).

Podstawowym instrumentem wsparcia jest premia termomodernizacyjna. Jest to wsparcie udzielane właścicielowi lub zarządcy budynku mieszkalnego (wspólnoty mieszkaniowe, spółdzielnie mieszkaniowe, gminy, osoby fizyczne i inni) na realizację przedsięwzięcia termomodernizacyjnego, w wyniku którego następuje zmniejszenie zapotrzebowania na energię dostarczaną na potrzeby ogrzewania i podgrzewania wody użytkowej oraz ogrzewania do budynków mieszkalnych. Możliwe jest dofinansowanie m.in. ocieplenia ścian i dachów, wymiany okien i drzwi, podłączenia do sieci ciepłowniczej itp. Warunkiem uzyskania wsparcia jest osiągnięcie określonej w ustawie oszczędności energii. Podstawowa wysokość premii wynosi 26% kosztów inwestycji. Wsparcie może być zwiększone do 31%, jeżeli wraz z przedsięwzięciem termomodernizacyjnym realizowana jest instalacja OZE.

Jednocześnie, przy wnioskowaniu o premie termomodernizacyjną inwestor może wystąpić o przyznanie grantu termomodernizacyjnego ze środków Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO), który jest udzielany w wysokości 10% kosztów przedsięwzięcia termomodernizacyjnego i powiększa premię termomodernizacyjną.

Kolejnym instrumentem jest premia remontowa na realizację przedsięwzięcia remontowego, których przedmiotem jest: remont budynków wielorodzinnych, wymiana w budynkach wielorodzinnych okien lub remont balkonów, nawet jeśli służą one do wyłącznego użytku właścicieli lokali, przebudowa budynków wielorodzinnych, w wyniku której następuje ich ulepszenie oraz wyposażenie budynków wielorodzinnych w instalacje i urządzenia wymagane dla oddawanych do użytkowania budynków mieszkalnych, zgodnie z przepisami techniczno-budowlanymi. Wysokość premii remontowej wynosi obecnie 25% kosztów przedsięwzięcia remontowego.

W przypadku inwestycji prowadzonych przez gminy w budynkach mieszczących lokale mieszkaniowego zasobu gminy, istnieje możliwość skorzystania z premii MZG. Premia ta wynosi 50% kosztów przedsięwzięcia termomodernizacyjnego lub remontowego. Dodatkowo w przypadku, gdy budynek, który ma zostać poddany ww. działaniom jest wpisany do rejestru zabytków, bądź też znajduje się na obszarze wpisanym do takiego rejestru lub inwestycja, której jest przedmiotem stanowi przedsięwzięcie rewitalizacyjne opisane w gminnym programie rewitalizacji, premia wynosi 60% wartości przedsięwzięcia.

Gminy, które prowadzą inwestycje, na które uzyskały premię MZG mogą dodatkowo zawnioskować o przyznanie grantu MZG ze środków KPO, który powiększa premię MZG. Grant ten jest udzielany w wysokości 30% kosztów prowadzonego przedsięwzięcia termomodernizacyjnego lub remontowego. W określonych przypadkach wysokość wsparcia może więc wynieść aż 90% kosztów inwestycji.

Ponadto, Ministerstwo Klimatu i Środowiska w ramach posiadanych kompetencji nadzoruje program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS), w którym uwzględniono m.in. termomodernizację budynków zabytkowych w działaniu FENX.01.01 Efektywność energetyczna. W ramach powyższego działania wielorodzinne budynki mieszkalne (w tym również zabytkowe) wspierane będą za pomocą instrumentu finansowego łączącego pożyczkę z dotacją, natomiast zabytkowe budynki publiczne wspierane będą za pomocą dotacji. Kryteria wyboru projektów dla budynków wielomieszkaniowych, uwzględniają ułatwienia w pozyskiwaniu wsparcia finansowego dla budynków zabytkowych, w postaci wyłączenia ich z obligatoryjnego kryterium, które nakazuje zmniejszenie zużycia energii pierwotnej, w wyniku realizacji inwestycji, o min. 30%.

Na zakończenie informuję, że w Ministerstwie Rozwoju i Technologii trwają prace nad opracowaniem Krajowego planu renowacji budynków, który zastąpi Długoterminową strategię renowacji budynków. Plan ten będzie dokumentem strategicznym, który przedstawi założenia kompleksowej polityki integrującej szerokie spektrum działań mających na celu zapewnienie renowacji krajowych zasobów budynków mieszkalnych i niemieszkalnych, zarówno publicznych, jak i prywatnych, w wysoce energooszczędne, bezemisyjne i zdekarbonizowane zasoby budowlane do 2050 r. Plan ma stanowić kompas wyznaczający optymalne kierunki działań i obejmował będzie również zarys potrzeb inwestycyjnych w zakresie renowacji budynków, źródła i środki finansowania oraz niezbędne zasoby. W dokumencie ocenione będą obowiązujące systemy mechanizmów finansowania renowacji budynków i zaproponowane zostaną ew. propozycje ich ulepszenia lub wypracowanie nowych inteligentnych mechanizmów finansowania oraz zachęt finansowych zapewniających równy i sprawiedliwy dostęp dla wszystkich grup konsumentów i mobilizujących podmioty do renowacji budynków publicznych i prywatnych. W resorcie kładziemy szczególny nacisk na możliwie pełne wykorzystanie potencjału konsultacji publicznych i głosu strony społecznej. Dlatego zależy nam na szeroko zakrojonych konsultacjach, po to, aby ścieżka modernizacji budynków w Polsce była możliwie najlepszym kompromisem wypracowanym przez wszystkich interesariuszy. Możliwe, że jeszcze w tym roku przeprowadzone zostaną prekonsultacje planu. Właściwe uzgodnienia międzyresortowe, konsultacje publiczne i opiniowanie planu rozpoczną się w 2025 r.

Z upoważnienia, z wyrazami szacunku

Jacek Tomczak

Sekretarz Stanu

/ kwalifikowany podpis elektroniczny /

Do wiadomości

1. Ministerstwo Klimatu i Środowiska
2. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

+48 222 500 123
kancelaria@mrit.gov.pl
gov.pl/rozwoj-technologia

Pl. Trzech Krzyży 3/5
00-507 Warszawa
Ministerstwo
Rozwoju i Technologii

Klauzula informacyjna dla Senatora, w związku ze złożeniem oświadczenia

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. U. L 119 z 4 maja 2016 r., z późn. zm.), zwanego dalej „RODO", informuję, że:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Minister Rozwoju i Technologii z siedzibą w Warszawie, przy Placu Trzech Krzyży 3/5, 00-507 Warszawa, e-mail: kancelaria@mrit.gov.pl, tel. +48 222 500 123, adres skrytki na ePUAP: /MRPiT/SkrytkaESP. Wykonującym obowiązki administratora jest dyrektor Departamentu Mieszkalnictwa.

2. Jeśli ma Pani/Pan pytania dotyczące przetwarzania Pani/Pana danych osobowych, a także przysługujących Pani/Panu praw, może się Pani/Pan kontaktować z Inspektorem Ochrony Danych w MRiT wysyłając informację na skrzynkę: iod@mrit.gov.pl.

3. Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane w oparciu o art. 6 ust. 1 lit. c) RODO tj. w celu wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze, na podstawie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz. U. z 2024 r. poz. 907), oraz w związku z § 162 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. - Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2022 r., poz. 348) oraz art. 49 uchwały Senatu RP z dnia 23 listopada 1990 r. Regulamin Senatu (tekst ujednolicony opracowany na podstawie Monitora Polskiego z 2024 r. poz. 10, 111 i 354.).

4. Pani/Pana dane osobowe przetwarzane będą w celu rozpatrzenia i udzielenia odpowiedzi na oświadczenie senatorskie.

5. Odbiorcami Pani/Pana danych osobowych mogą być:

    - organy władzy publicznej oraz podmioty wykonujące zadania publiczne lub działające na zlecenie organów władzy publicznej, w zakresie i w celach, które wynikają z przepisów powszechnie obowiązującego prawa (np. na żądanie sądów, urzędów skarbowych, Prokuratury lub Policji);

    - inne podmioty, które na podstawie stosownych umów podpisanych z MRiT przetwarzają dane osobowe, dla których Administratorem jest Minister Rozwoju i Technologii (np. podmioty świadczące usługi prawne, dostawcy systemów informatycznych i usług IT oraz telekomunikacyjnych, operatorzy pocztowi i kurierzy).

6. Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane przez okres niezbędny do realizacji celu ich przetwarzania tj. do chwili załatwienia sprawy, w której zostały one zebrane, a następnie – w przypadkach, w których wymagają tego przepisy ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2020 r. poz. 164 ze zm.) – przez czas określony w tych przepisach.

7. Pani/Pana dane osobowe nie będą podlegać zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji lub profilowaniu.

8. Pani/Pana dane osobowe nie będą przekazywane do państwa trzeciego ani do organizacji międzynarodowych.

9. Podanie danych jest dobrowolne, ale niezbędne do rozpatrzenia i udzielenia odpowiedzi na oświadczenie senatorskie.

10. W związku z przetwarzaniem Pani/Pana danych osobowych przysługują Pani/Panu następujące prawa:

    - prawo dostępu do swoich danych oraz otrzymania ich kopii zgodnie z art. 15 RODO;
    - prawo do sprostowania (poprawiania) swoich danych, jeśli są błędne lub nieaktualne, zgodnie z art. 16 RODO;
    - prawo do ograniczenia przetwarzania danych zgodnie z art. 18 RODO.

11. W przypadku powzięcia informacji o niezgodnym z prawem przetwarzaniu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii Pani/Pana danych osobowych, przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego właściwego w sprawach ochrony danych osobowych, tj. Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa.